

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 72Csp/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123344226
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Fraňová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:6123344226.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou Mgr. Andreou Fraňovou v sporovom konaní žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, so sídlom Piešťany 921 22, Teplická 7434/147, zastúpeného advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., IČO: 47 234 679, so sídlom Trenčín 911 01, 1. mája 173/11, proti žalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX XX, D. XX, zastúpeného JUDr. Petrom Vachanom, advokátom, s.r.o., IČO: 47 445 092, so sídlom Žilina 010 01, Pavla Mudroňa 1191/5, o zaplatenie 449,50 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 211,37 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 211,37 Eur od 19.05.2023 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanému p r i z n á v a proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 13,36 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom súdu prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu v Banskej Bystrici dňa 21.06.2023 postúpenou tunajšiemu súdu dňa 12.09.2023 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 449,50 Eur a úrokov z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 449,50 Eur od 19.05.2023 do zaplatenia a nahradenia trov konania v celom rozsahu.

2. Žalobu odôvodnil tým, že ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom – spotrebiteľom dňa 31.08.2020 Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX (ďalej len „úverová zmluva“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú úverové zmluvné podmienky žalobcu, ktoré obsahujú sadzobník poplatkov. Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie revolvingového úveru s výškou úverového rámca 500,00 Eur zo strany žalobcu žalovanému, tento úver žalovaný čerpal prostredníctvom úverovej karty. Revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, ktorý je dlžníkovi (žalovanému poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje mu čerpať po odsúhlasení zo strany veriteľa peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca a následne uhrádzať splátky v minimálne dohodnutej výške, pričom môže uhradiť aj celý čerpaný úver jedinou splátkou. Žalovaný bol odo dňa účinnosti revolvingovej zmluvy v pravidelných mesačných výpisoch z úverového účtu, ktoré boli zasielané na adresu žalovaného v listinnej forme informovaný o výške mesačnej splátky, o výške úroku a poplatku, výške úverového rámca ako aj o celkovom zostatku na úverovom účtu a jednotlivých transakciách na úverovom účtu. Žalovaný sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť spolu s úrokom a poplatkom v pravidelných mesačných splátkach v súlade

s úverovou zmluvou, úverovými zmluvnými podmienkami. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď úver riadne a včas nesplácal. Napriek opakovaným upozorneniam dlžné splátky nedoplatil, a teda nedošlo k riadnemu a včasnému splácaniu úveru. Na základe tejto skutočnosti žalobca v zmysle Hlavy Obchodných podmienok s názvom Ukončenie zmluvy dňa 03.05.2023 pristúpil k zosplatneniu budúcich splátok úveru a vyzval žalovaného k splateniu celého zostatku úveru a dlžných splátok. Žalobca poskytol žalovanému lehotu 15 dní na splnenie povinností, žalovaný v lehote na plnenie dlžnú sumu neuhradil, a preto si žalobca okrem dlžnej sumy uplatňuje v žalobe aj zákonné úroky z omeškania. Sadzba úroku z omeškania, ktorú si žalobca uplatňuje vo výške 8,75 % ročne bola stanovená nasledovne: základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. ku dňu 19.05.2023 navýšená o 5 percentuálnych bodov. Pred podaním žaloby vyzval žalobca listom zo dňa 15.05.2023 žalovaného k zaplateniu aktuálnej dlžnej sumy s upozornením, že ak v stanovenej lehote dlžnú sumu neuhradí, bude vo veci podaná žaloba, a teda žalovaný bol vyzvaný na úhradu dlhu v posledných troch mesiacoch pred podaním žaloby. Prostredníctvom úverovej karty čerpal žalovaný poskytnutý revolvingový úver spolu vo výške 784,04 Eur a žalobcovi uhradil čiastku 572,67 Eur. Poukázal na prílohu žaloby, v ktorej je špecifikovaná žalovaná suma 487,88 Eur, ktorá pozostáva zo súčtu: istina vo výške 449,50 Eur, táto suma predstavuje istinu 26. – 29. Splátky spolu vo výške 449,50 Eur, úrok vo výške 0,15 Eur, táto suma predstavuje úrok 26. – 29. Splátky spolu vo výške 0,15 Eur. Úrok za hotovostné transakcie vo výške 38,23 Eur.

3. Na preukázanie svojich tvrdení predložil listinné dôkazy, a to Úverovú zmluvu, Úverové zmluvné podmienky a Sadzobník poplatkov, Výpis z účtu Clubcard kreditnej karty (náhodne zvolený), Prehľad splátok a úhrad a Špecifikáciu žalovanej sumy, Výzvu k splateniu zostatku úveru a poštový podací hárok, predžalobnú výzvu na zaplatenie dlhu.

4. Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Namietal, že žalobca v podanom žalobnom návrhu neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 7 ods. 1, § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ďalej namietal, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpisu zmluvy a preto je bezúročná a bez poplatkov, pretože neobsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie úrokovej sadzby, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,“ a tiež obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 26.08.2019 sp. zn. 8Co/49/2019, v ktorom súd konštatuje: „Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN, ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. S nesprávne uvedenou RPMN v neprospech spotrebiteľa zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 11 ods. 1 písm. d) spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.“ K ukončenie zmluvy žalovaný uviedol, že neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľský právny vzťah, žalobca by postupoval v súlade so zákonom, ak by najskôr vyzval žalovaného na úhradu omeškaných splátok a zároveň ho upozornil, že ak v stanovenej lehote neuhradí omeškané splátky, pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a právny názor o neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, ktorý vo svojom Rozsudku sp.zn. 10Co/84/2018 zo dňa 26.04.2018, vyslovil Krajský súd Žilina, v zmysle ktorého: „V súdnej veci je nepochybné, že vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bol/je vzťahom spotrebiteľským. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je obligatórnou a zároveň kumulatívnou podmienkou (platného) vyhlásenia mimoriadnej splatnosti plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy povinnosť veriteľa (v danom prípade právneho predchodcu žalobcu) upozorniť dlžníka (žalovaného) na uplatnenie tohto práva. Žalobca ani

len konkrétne skutkovo netvrdí, že by vyššie spomínanému listu zo dňa 20.5.2013 (označenému ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti) takéto upozornenie predchádzalo. Následne je nutné konštatovať, že pre rozpor so zákonom – s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka – je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti neplatným právnym úkonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).“ Taktiež žalobca sa odvoláva na ustanovenie Hlavy 6 Obchodných podmienok s názvom Ukončenie zmluvy, v zmysle ktorého bol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Súdy SR v spotrebiteľských sporoch už viackrát potvrdili, že súčasťou zmluvy môže byť len dokument s ktorým bol spotrebiteľ vopred oboznámený a dokument, na ktorom je podpis spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu sa žalovaný nemôže odvolávať na Hlavu 6 Obchodných podmienok s názvom Ukončenie zmluvy, s ktorými nebol žalobca oboznámený pred podpisom zmluvy. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Košice sp.zn. 6Co/396/2014 zo dňa 10.02.2015, v zmysle ktorého: „Obchodný zákonník v ustanovení § 273 ods. 1 uvádza, že časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“), vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené. Úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku však podobné ustanovenie ako v § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka neobsahuje, okrem ustanovenia § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka v prípade poistnej zmluvy. Časť zmluvy, uzavretá podľa Občianskeho zákonníka, preto (okrem poistnej zmluvy) nemôže byť určená púhym odkazom na VOP. Rovnako tento záver platí aj o zmluve spotrebiteľskej, ktorá je svojou povahou zmluvou občianskoprávnou. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v ostatných prípadoch zmlúv uzavretých podľa Občianskeho zákonníka (vrátane spotrebiteľskej zmluvy) je vylúčené, aby sa všeobecné zmluvné podmienky bez ďalšieho stali súčasťou zmluvy. Z toho preto plynie, že v prípade, pokiaľ zmluvné strany sa dohodnú na tom, že pre daný zmluvný vzťah sa budú aplikovať dojednania obsiahnuté vo VOP, tieto sa nemôžu bez ich podpísania zmluvnými stranami stať súčasťou zmluvy, preto pre dodržanie podmienky písomnej formy zmluvy je nutné, aby takéto VOP boli účastníkmi zmluvného vzťahu podpísané.“ Keďže žalobca nepostupoval pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, žalobca nie je oprávnený požadovať jednorazové splatenie dlhu.

5. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného vyjadril písomne prostredníctvom svojho právneho zástupcu. K namietanému neovereniu bonity žalovaného zo strany žalobcu poukázal na ustanovenia úverovej zmluvy bod 10. až 26., kde sú uvedené požadované informácie, podľa ktorých žalobca posúdil bonitu žalovaného. Žalovaný uhradil žalobcovi riadne a včas 23 splátok, a teda v čase poskytnutia úveru bola jeho bonita dobrá. Pri skúmaní bonity žalobca vychádzal z Interného dokumentu o posúdení bonity, Úverovej správy z registrov dlžníkov. Žalobca zobral do úvahy, že uvedený revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, ktorý je dlžníkovi (žalovanému) poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje mu čerpať po odsúhlasení zo strany veriteľa peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca a následne uhrádzať splátky v minimálne dohodnutej výške, pričom môže uhradiť aj celý čerpaný úver jedinou splátkou. K tvrdeniam žalovaného o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie obligatórnej náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch uviedol, že ročná úroková sadzba 26,28 % p.a. je dohodnutá v bode 31. Úverovej zmluvy a je platná počas doby trvania zmluvného vzťahu. Žalobca uviedol predpoklady pre výpočet RPMN na strane 2. úverovej zmluvy nasledovne: „Predpoklady použité pre výpočet – čerpanie celej výšky úveru okamžite, bezhotovostne, v plnej výške, pri najvyšších poplatkoch a najvyššej úrokovej sadzbe. Poskytnutie úveru na obdobie jedného roka a splatenie v dvanástich mesačných splátkach s rovnakou výškou istiny.“ V tejto súvislosti tiež žalobca poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.02.2021, ktorý k povinnosti uviesť matematický výpočet uviedol: „Zo znenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Takúto požiadavku pritom nie je možné vyvodit' gramatickým (jazykovým) ani teleologickým (účelovým) výkladom daného zákonného ustanovenia. Zákonodarca formulačne jednoznačne požaduje, aby boli v zmluve uvedené len predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom pod predpokladmi nie je možné rozumieť uvedenie vzorca výpočtu, ktorý (vzorec) je len jeden, navyše spotrebiteľovi prístupný priamo v zákone, v jeho prílohe č. 2.“ K tvrdeniam o neplatnosti vyhlásenej mimoriadnej splatnosti úveru žalobca uviedol, žalobca poukázal na Výzvu na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 24.03.2023, ktorá bola daná na poštovú prepravu dňa 28.03.2023 pod podacím číslom E. bola doručená dňa 30.03.2023. Výzva k splateniu celého úveru zo dňa 03.05.2023 bola daná na poštovú

prepravu dňa 04.05.2023 pod podacím číslom E. a bola doručená dňa 10.05.2023. Strata výhody splátok je dohodnutá v úverovej zmluve a pred samotným zosplatením budúcich splátok zo dňa bol žalovaný na túto možnosť upozornený.

6. Žalovaný reagoval písomne na vyjadrenie žalobcu prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Opätovne poukázal na to, že zo strany žalobcu nebola skúmaná bonita žalovaného v tom smere, že veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrené deti). Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t.j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov, tak aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval, čím hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1 citovaného zákona a v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona, sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 2 citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov a zároveň veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/2/2019-106 zo dňa 27.11.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016). Zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch - dobu trvania zmluvy a zároveň zmluva riadne nevymedzuje ani všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. Je pritom pravdou, že veriteľ nemá povinnosť v zmluve uvádzať konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, ani v zmluve tieto predpoklady špeciálne označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN ako to vyplýva aj zo záverov rozhodnutia NS SR zo dňa 24.02.2021, sp. zn. 7Cdo/183/2020, publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 86/2021. Spôsob výpočtu RPMN je upravený v prílohe č. 2 k zákonu, ktorá vyjadruje rovnosť poskytnutého spotrebiteľského úveru na jednej strane a splátok a poplatkov na strane druhej. Kládie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb poplatkov na strane druhej. Podľa legendy vysvetľujúcej jednotlivé veličiny rovnice pre výpočet RPMN, sú pre jej výpočet dôležité nasledujúce veličiny: výška úveru, dátum čerpania úveru, výška splátky, frekvencia splátok, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, prípadne ak existujú iné náklady spojené s úverom, ktoré nie sú zahrnuté v splátkach úveru, výška týchto nákladov a dátum ich splatnosti. Z uvedených predpokladov v zmluve nie sú dostatočne jasne a zrozumiteľne, bez toho, aby sa spotrebiteľ k nim nemusel dopracovávať ich vyvodzovaním a vypočítavaním, dátum čerpania úveru, výška splátky a dátum poslednej splátky úveru. Pri výpočte RPMN je uvedené, že pri výpočte bol zohľadnený dátum čerpania úveru 31.08.2020. Z výpisu čerpania splátok a úhrad však vyplýva, že dátum poskytnutia úveru nebol 31.08.2020. RPMN je teda vypočítaná v rozpore s údajmi uvedenými vo výpise čerpania splátok a úhrad. Taktiež žalovaný namietal, že úverová zmluva neobsahuje dohodu v zmysle ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka o možnosti jednorazového splatenia úveru. Táto znela: „Za splnenia dohodnutých podmienok (najmä v prípade porušenia Vašich zmluvných povinností) nám musíte celý čerpaný úver na požiadanie splatiť (tzv. zosplatenie úveru).“ Samotná dohoda o práve veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru je len súčasťou úverových zmluvných podmienok žalobcu, ktoré však nie sú podpísané zmluvnými stranami, a teda netvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Keďže žalobca nepostupoval pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, žalobca nie je oprávnený požadovať jednorazové splatenie dlhu. Žalobca nemá nárok na neuhradené splátky, ktorých zročnosť nastala od 1. splátky po splátku zročnú bezprostredne tri roky spätne od doručenia žalobného návrhu, tieto splátky pokiaľ neboli uhradené sú premlčané, a zároveň žalobca nemá nárok na splátky, ktorých zročnosť nastala po podaní žaloby, keďže v tejto časti bola žaloba podaná predčasne. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp. zn. 10CoCsp/46/2021 zo dňa 27.07.2022, z ktorého vyplýva, že: „Odvolateľka/žalobkyňa v odvolaní nespochybnila záver súdu prvej inštancie, že z Úverových zmluvných podmienok s kódom F. vyplýva, že tieto nie sú fyzicky spojené so samotnou Zmluvou o spotrebiteľskom úvere a nie sú na žiadnej strane podpísané žalovaným na rozdiel od samotnej úverovej zmluvy, ktorá je podpísaná žalovaným na každej strane, z ktorého dôvodu súd prvej inštancie dospel k záveru, že dojednanie v Hlave 6 § 2 písm. a/ o predčasnom zosplatení úveru je pre

nedodržanie písomnej formy s poukazom na § 9 ods. 1 ZoSÚ a § 40 ods. 1 O.z. neplatné, z ktorého dôvodu žalobkyňa nebola oprávnená vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, a z ktorého dôvodu sa súd prvej inštancie ani nezaoberal tvrdením žalovaného o nedodržaní podmienok podľa § 53 ods. 9 ZoSÚ. S poukazom na odvolateľkou nespochybný záver súdu prvej inštancie, potom ani odvolací súd s poukazom na znenie ust. § 53 ods. 9 a § 565 O.z. nevidel dôvod sa zaoberať odvolacou argumentáciou o dodržaní a striktnom postupe žalobkyne podľa § 53 ods. 9 O.z., keďže dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t. j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky iba ak to bolo dohodnuté (rozumej platne dohodnuté) alebo v rozhodnutí určené.“ Nad rámec uvedeného žalovaný uviedol, že nebol dodržaný postup v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka, k 24.03.2023, teda ku dňu vyhotovenia výzvy nebol žalovaný v omeškaní so splátkou zročnou dňa 20.01.2023 viac ako tri mesiace, a zároveň žalobca nevyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Preto sú tieto právne úkony neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalovaný je teda oprávnený naďalej uhrádzať splátky k 20. dňu v mesiaci a preto žalobca nemá nárok na splátky, ktorých zročnosť nastane po vyhlásení rozsudku, keďže v tejto časti bola žaloba podaná predčasne. Žalobca ako dôkaz o doručení výzvy na splatenie dlžnej sumy predložil poštový podací hárok, ktorý však nepreukazuje doručenie ani snahu o doručenie poštovej zásielky a vôbec z neho nie je zrejmé, že preukazuje podanie tejto výzvy na poštovú prepravu. Poštový podací lístok bez presného označenia a identifikácie zásielky nepreukazuje odoslanie ani doručenie vyššie uvedených listín vzťahujúcich sa k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, žalobca teda nepreukázal ani odoslanie ani doručenie vyššie uvedených listín. Krajský súd Banská Bystrica v rozsudku zo dňa 30.03.2022 sp. zn. 17CoCsp/5/2022 uviedol: „Poštový podací hárok nepreukazuje ani odoslanie ani doručenie tretej upomienky. Poštový podací hárok priložený žalobcom k žalobe za tretiu upomienku – pokus o zmier pri položke „dátum podania“ neobsahuje žiaden dátum, položky „denná pečiatka pošty“ a „podpis zamestnanca“ sú taktiež prázdne. Preto zrejme súd prvej inštancie prijal skutkové závery o tom, že poštový podací hárok je bez akéhokoľvek časového údaju, pečiatky pošty, či podpisu pracovníka pošty. Jedine na ľavom boku hároku vertikálne smerom od hora dole je uvedené „G. H. XXXXXXXXXXXXXXX XXXC. I. XXXXXXX J. X K.“. Z tohto označenia poštového podacieho hároku však nemožno jednoznačne vzhľadom na prázdne položky „dátum podania“, „denná pečiatka pošty“ a podpis zamestnanca“ bez akýchkoľvek pochybností vyvodiť, že dňa 03.04.2018 toto tlačivo a zásielky s podaciami číslami tam uvedenými boli skutočne podané na pošte. Dané označenie mohlo byť napr. vygenerovaným názvom súboru, pod ktorým bolo tlačivo uložené v počítačovom systéme VÚB, a.s. napr. v daný deň. Aj keby prijal odvolací súd za preukázané tvrdenie žalobcu o podaní poštového podacieho hároku dňa 03.04.2018 na pošte, táto skutočnosť sama osebe ešte nedokazuje, že došlo k dôjdeniu zásielky – výzvy na zaplatenie do dispozičnej sféry žalovaného na adresu uvedenú v zmluve o úvere, t.j. aký bol osud zásielky po jej odovzdaní na pošte. Aj keď odvolací súd chápe, že na doručovanie zásielky prostredníctvom poštového doručovateľa nemá odosielateľ vplyv a dosah, ust. § 45 ods. 1 OZ jednoznačne vyžaduje, aby prejav vôle došiel adresátovi – neprítomnej osobe. Nestačilo teda v spore preukázať podanie zásielky na pošte, ale aj to, že pošta zabezpečila dôjdenie zásielky do dispozičnej sféry adresáta, čím mu bola vytvorená objektívna možnosť oboznámiť sa s ňou, s jej obsahom. Na rozdiel od písomnosti – výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 11.05.2018, ktorej dôjdenie do dispozičnej sféry žalovaného žalobca preukázal kópiou obálky, v ktorej bola písomnosť doručovaná na adresu žalovaného uvedenú v zmluve o úvere (č. I. 31 a 32 spisu) tým, že pošta na obálke vyznačila poznámku „adresát je neznámy“, čím potvrdila pokus o doručenie zásielky, pri tretej upomienke zo dňa 03.04.2018 takýto dôkaz žalobca v konaní nepredložil. Preto má odvolací súd za to, že žalobca sa tým, že v konaní predložil len tlačivo – poštový podací hárok (ktorého podanie na pošte je otáznе), dostal do dôkaznej núdze a neunesol dôkazné bremeno o dôjdení (písomnej) výzvy banky na zaplatenie omeškaných splátok pohľadávky s príslušenstvom do dispozičnej sféry dlžníka – žalovaného. Na podporu svojho záveru odvolací súd zhodne so žalovaným poukazuje na ním citovanú časť odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoCsp/18/2021 zo dňa 30.06.2021 a rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR tam uvedené. Odvolací súd v tejto súvislosti taktiež poukazuje na časti bodu 11.3. odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 36/2020 zo dňa 15.12.2020, publikovaného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod poradovým č. 4/2021: „V zmluvnej právnej praxi sa zvyknú v súvislosti s doručovaním právnych úkonov a iných listín v zmluvách používať dojednania upravujúce tzv. fikciu doručenia, podľa ktorej sa zásielka považuje za doručенú bez ohľadu na to, či doručenie (v zmysle faktického prevzatia zásielky) bolo reálne vykonané. V tomto smere možno rozlišovať dve situácie fikcie doručenia, a to: 1/ zásielka sa považuje za doručенú uplynutím vopred určených dní odo dňa jej odoslania, 2/ zásielka sa považuje za doručенú dňom jej

vrátenia odosielajúcemu subjektu z dôvodu neprevzatia adresátom. K prvému spôsobu dojednania fikcie doručenia zaujala súdna prax odmietavé stanovisko, podľa ktorého dohodou zmluvných strán nemožno platne dojednať nevyvrátiteľnú domnienku ani fikciu, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručení len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta. Podľa tohto názorového prúdu fikcia doručenia neobstojí ako platne dojednaná pre jej rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť – ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie. Z podstaty doručovania tak pre účastníkov zmluvného vzťahu vyplýva povinnosť zabezpečiť v danom mieste alebo u určenej osoby prijímanie zásielok. Pri zmene dohodnutého režimu doručovania majú zmluvné strany vzájomnú oznamovaciu povinnosť, aby sa zabezpečila účinnosť doručovania právnych úkonov – zmluvnej strane nemožno pričítať v jej neprospech, že doručovala na pôvodne dohodnutú adresu, ak jej táto zmena nebola včas oznámená (z dôvodu právnej istoty v právnych vzťahov možno odporučiť dojednať notifikačnú povinnosť týkajúcu sa zmien v doručovaní výslovným spôsobom v zmluve). Je neprípustné, aby adresát porušením povinnosti oznámiť novú adresu požíval výhody spočívajúce v zmarení právnych účinkov pre neho nepriaznivých právnych úkonov, a to na úkor konajúcej osoby, ktorá koná v súlade s tým, čo bolo pre doručovanie dohodnuté... Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nedbanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“ Záver odvolacieho súdu nie je v rozpore ani s rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR, na ktoré v odvolaní poukázal žalobca (uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo 73/2016 a uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo 129/2010), pretože obe tieto rozhodnutia vychádzali z predpokladu, že zásielka do dispozičnej sféry adresáta došla, nie len že bola podaná na pošte. Ich právne vety totiž znejú: „Ak bola výpoveď zmluvy doručovaná poštou, pre začatie plynutia výpovednej doby je rozhodujúci deň, kedy bolo oznámenie o uložení doručovanej zásielky na pošte vhoďené do poštovej schránky adresáta, bez ohľadu na to, kedy si adresát uložení zásielku na pošte vyzdvihol.“ A „Ak sa nájomca, ktorý má byť vypratať, nachádzal v situácii objektívne mu umožňujúcej prevziať jemu adresovanú zásielku obsahujúcu vyhlásenie o zabezpečení bytovej náhrady v zmysle § 712c ods. 3 Občianskeho zákonníka, o uložení ktorej bol poštou riadne upovedomený, nastali účinky doručenia tohto vyhlásenia v okamihu, kedy nevyužil možnosť oboznámiť sa s obsahom uloženej zásielky.“ Požiadavku preukázania dôjdenia (jednostranného) právneho úkonu (prejavu vôle) odosielateľa do dispozičnej sféry adresáta v zmysle § 45 ods. 1 OZ pre jeho platnosť a tým vznik práv alebo povinností, ktoré právne predpisy (v tomto prípade OZ a zákon o bankách) s takýmto právny úkonom (prejavom vôle) spájajú, nepovažuje odvolací súd za formalistickú.“ Rovnaký právny názor zaujal aj Krajský súd Trenčín v rozsudku zo dňa 28.04.2022 sp. zn. 17CoCsp/11/2022 . Žalobca teda nemá nárok na splátky istiny, ktorých zročnosť nastane po vyhlásení rozhodnutia vo veci samej.

7. Žalobca opäť písomne reagoval na vyjadrenie žalovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu. K žalovaným popieraným skutočnostiam ohľadne zosplatnenia úveru, a to konkrétne k doručeniu výzvy pred zosplatnením úveru žalobca uviedol, že sa o jednostranný hmotnoprávny úkon v režime Občianskeho zákonníka resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie „dostane do jeho dispozície sféry“ nemožno vykladať v zmysle procesnoprávnych predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručením listu či telegramu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta či do jeho poštovej schránky, poprípade i hodením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávneho úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávneho úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2011 sp. zn. 5Cdo/129/2010). Teória dôjdenia vychádza z toho, že z hľadiska pôsobenia (perfektnosti) prejavu vôle nie je dôležitá skutočná vedomosť adresáta právneho úkonu vplyvu príjemcu sa rozumie, napríklad vhoďenie listu do schránky príjemcu alebo dôjdenie mailu na mailovú adresu príjemcu, ak príjemca dal v zmluve najavo, že písomnosti možno posilať aj elektronicky. Rozhodujúce je objektívne hľadisko, t. j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právneho úkonu obsahujúceho takýto prejav bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Pre čas dôjdenia prejavu vôle ďalej platí, že prejav vôle musí dôjsť adresátovi v čase, v ktorom sa podľa obvyklých okolností mohol s obsahom prejavu vôle oboznámiť; záleží teda na tom, kedy adresát mal a mohol predpokladať prijatie prejavu. Dôjdením prejavu vôle do dispozície sféry adresáta sa završuje proces účinného doručenia právneho úkonu a od tohto momentu je právny úkon pre konajúci subjekt záväzný a nemožno ho jednostranne odvolať. Predmetné tvrdenia sú právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2020, sp.zn. 5 Cdo 36/2020. K overovaniu bonity žalobca uviedol, že veriteľ pred poskytnutím úveru požaduje od klienta, aby mal klient dostatočné zabezpečenie úveru, teda trvalý zdroj príjmu, z ktorého môže následne úver splácať. Pri schvaľovaní úverov sa posudzuje okrem iných kritérií najmä zamestnanie a bonita klienta, ktorý musí mať v príjme obsiahnuté minimálne životné minimum v danom období + mesačnú splátku úveru v stanovenej výške a pokiaľ má iné záväzky, musí mať aj na ich splácanie. Toto zabezpečenie je upravené v úverovej zmluve ako zamestnanie klienta, kde klient uvádza, či je zamestnaný, dôchodca (starobný aj invalidný) alebo podnikateľ, pričom je zrejmé, že aj pri zamestnancovi je potrebné, aby tento mal v zmysle úverových zmluvných podmienok uzavretý pracovný pomer na dobu neurčitú, ďalej že nie je v skúšobnej dobe, ako aj to, že tento pracovný pomer trvá a ani iným spôsobom nekončí a v zmysle úverových podmienok, klient výslovne prehlasuje, že si je vedomý dôsledkov uvedenia nepravdivých údajov, obzvlášť potom skutočnosti, že by takéto jednanie mohlo byť klasifikované ako trestný čin. Pokiaľ klient prehlási, že je dôchodcom, podľa ustanovení úverovej zmluvy klient na svoju česť vyhlasuje, že je poberateľom dôchodku vo výške uvedenej v zmluve, ako aj to, že z poberaného dôchodku nie sú vykonávané žiadne zrážky z dôvodu iných úverov, pôžičiek, alebo pohľadávok tretích osôb, a to aj v rámci exekúcie alebo súdneho výkonu rozhodnutia a v zmysle úverových podmienok klient výslovne prehlasuje, že si je vedomý dôsledkov uvedenia nepravdivých údajov, obzvlášť potom skutočnosti, že by takéto jednanie mohlo byť klasifikované ako trestný čin. Veriteľ si v zmysle vyššie uvedeného preveruje každého žiadateľa o úver a jeho bonitu s odbornou starostlivosťou, všetkými dostupnými spôsobmi a neposkytuje úvery osobám, ktoré nemajú v evidencii obyvateľstva uvedený trvalý pobyt, ďalej osobám pracujúcim na dohodu o pracovnej činnosti, osobám pracujúcim na dohodu o vykonaní práce, nezamestnaným osobám, osobám poberajúcim sociálne dávky či dávky v hmotnej núdzi, ako ani klientom s trvalým zdrojom príjmu, pokiaľ je tento príjem nižší ako 201,00 Eur, ako ani klientom evidovaných v databáze SOLUSu - neplatiči (ktorého sme boli v roku 2005 zakladajúcim členom).

8. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavili sporové strany ani ich právni zástupcovia, doručenie predvolania mali riadne vykázané. Právni zástupcovia žiadali ospravedlniť svoju neprítomnosť ako aj neprítomnosť sporových strán z dôvodu hospodárnosti konania a nenavyšovania trov konania, zároveň súhlasili, aby súd pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti. Súd vykonal dokazovanie oboznámením všetkých žalobcom a žalovaným predložených dôkazov, pričom zistil tento skutkový a právny stav:

9. Z predloženej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere – účelový úver a revolvingový úver zo dňa 31.08.2020 vyplýva, že žalovanému boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 500,00 Eur (úverový rámec kreditného limitu), ktoré sa žalovaný zaviazal žalobcovi splácať v mesačných splátkach vo výške vo výške 4,00 % z dlžnej čiastky (minimálne 12,00 Eur) vždy 20. deň v mesiaci. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola 571,18 Eur, ročná úroková sadzba 26,28 %, RPMN 29,7 %, mesačná úroková sadzba 2,19 %.

10. Žalovaný neplatil splátky v súlade so zmluvou, preto žalobca výzvou zo dňa 24.03.2023 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 50,52 Eur do 15 dní od doručenia výzvy, inak bude požadovať okamžité jednorazové vrátenie celého úveru, vrátane úrokov, nákladov a sankcií. Dlžná suma predstavuje nezaplatené úroky 12,34 Eur, zmluvné pokuty vo výške 25,86 Eur a istinu vo výške 12,32 Eur.

11. Z poštového podacieho hárku vyplýva, že dňa 28.03.2023 bola zásielka pre žalovaného pod č. E. podaná na pošte. Zo služby poskytovanej Slovenskou poštou – sledovanie zásielok vyplýva, že dňa 30.03.2023 zásielka pod č. E. bola doručená žalovanému.

12. Výzvou zo dňa 03.05.2023 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie celej dlžnej čiastky vo výške 559,13 Eur obratom, najneskôr do 15 dní od spisania výzvy.

13. Z poštového podacieho hárku vyplýva, že dňa 04.05.2023 bola zásielka pre žalovaného pod č. E. podaná na pošte. Zo služby poskytovanej Slovenskou poštou – sledovanie zásielok vyplýva, že dňa 10.05.2023 zásielka pod č. E. bola doručená žalovanému.

14. Podľa prehľadu čerpania a úhrad žalovaný čerpal peňažné prostriedky v celkovej výške 784,04 Eur a zaplatil sumu 572,67 Eur.

15. V zmysle úverových podmienok žalobcu platných od 01.06.2019, Hlava 7. Ukončenie úverovej zmluvy, § 2 písm. a) je upravené zosplatenie úveru v znení: „V prípade, že ste sa oneskorili s platením aspoň dvoch splátok alebo ste sa oneskorili s platením jednej splátky dlhšie ako tri mesiace, nám musíte celý čerpaný úver na požiadanie splatiť.“

16. V danej veci ide o spotrebiteľský spor medzi dodávateľom (žalobcom) a spotrebiteľom (žalovanou), ktorý vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy, kde žalobcu konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, pretože pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Napriek tomu, že zmluva o úvere bola uzatvorená podľa ustanovení Obchodného zákonníka, v danom prípade vzhľadom na právnu povahu zmluvných strán ide o typickú spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách účinný v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“).

17. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „OZ“), spotrebiteľkou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 52 ods. 2 veta prvá a druhá OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

19. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže obchodník uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

23. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľovi spotrebiteľom.

24. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnom spore a citovaných zákonných ustanovení, súd posúdil žalobu sčasti za dôvodnú.

25. V konaní bolo nesporne preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzatvorená dňa 31.08.2020 Zmluva o spotrebiteľskom úvere – účelový úver a revolvingový úver, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky vo výške 500,00 Eur (úverový rámec kreditného limitu), ktoré sa žalovaný zaviazal žalobcovi splácať v mesačných splátkach vo výške vo výške 4,00 % z dlžnej čiastky (minimálne 12,00 Eur) vždy 20. deň v mesiaci. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola 571,18 Eur, ročná úroková sadzba 26,28 %, RPMN 29,7 %, mesačná úroková sadzba 2,19 %. Z dôvodu, že žalovaný neplatil splátky v súlade so zmluvou, žalobca výzvou zo dňa 24.03.2023 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 50,52 Eur do 15 dní od doručenia výzvy, inak bude požadovať okamžité jednorazové vrátenie celého úveru, vrátane úrokov, nákladov a sankcií. Výzva na zaplatenie dlžnej splátky bola žalovanému doručená dňa 30.03.2023, čo vyplýva jednak z poštového podacieho hárku ako aj zo služby poskytovanej Slovenskou poštou – sledovanie zásielok. Nakoľko žalovaný dlžnú splátku v stanovenej lehote nezaplatil, žalobca výzvou zo dňa 03.05.2023 vyzval žalovaného na zaplatenie celej zosplatennej sumy vo výške 559,13 Eur obratom, najneskôr do 15 dní od spísania výzvy. Uvedené žalovaný prevzal dňa 10.05.2023, čo vyplýva jednak z poštového podacieho hárku ako aj zo služby poskytovanej Slovenskou poštou – sledovanie zásielok.

26. Nakoľko medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva, súd ex offo skúmal, či zmluva neobsahuje nekalé, neprijateľné podmienky, ktorých použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou s cieľom, aby takéto zmluvné podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné. Súd sa v prvom rade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorého výška v danom prípade predstavovala 26,28 % ročne. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka).

27. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V tejto súvislosti súd poukazuje jednak na rozsiahlu ustálenú prax súdov, v zmysle ktorej neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, ktoré by však nemali presahovať viac ako 100 % oproti priemeru úrokových sadzieb obdobných úverov poskytovaných bankami. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných

strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“ (obdobne aj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 24. 5. 2016 sp. zn. 19Co/312/2015). Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014 uvádza: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100,00 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100,00 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Podobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014.

28. Priemerná úroková miera úverov v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (august 2020) vychádzajúc zo štatistických údajov Národnej banky Slovenska bola pre spotrebiteľské a ostatné úvery so začiatčnou dobou fixácie úrokovej sadzby do 1 roka 5,04 % ročne, so začiatčnou dobou fixácie úrokovej sadzby od 1 do 5 rokov 3,61 % ročne a so začiatčnou dobou fixácie úrokovej sadzby nad 5 rokov 7,74 % ročne. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd zmluvne dojednanú výšku úrokovej sadzby 26,28 % ročne považoval za odporujúcu dobrým mravom, keďže táto presahuje dvojnásobok (dokonca aj trojnásobok) uvedených priemerných úrokových mier úverov poskytovaných v danom období. V

29. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka považoval dojednanie o výške úrokov za absolútne neplatné pre rozpor výšky úroku s dobrými mravmi, čo má za následok, že žaloba v časti predstavujúcej úroky z úveru nie je dôvodná. Žalobca môže od žalovaného požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov.

30. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný čerpal celkovo finančné prostriedky vo výške 784,04 Eur a za účelom splatenia úveru do podania žaloby uhradil sumu 572,67 Eur.

31. Súd preto priznal žalobcovi sumu 211,37 Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

32. Žalovaný sa podľa názoru súdu dostal do omeškania s úhradou predmetného zostatku márnym uplynutím lehoty na plnenie v zmysle výzvy o zosplatení úveru, t.j. dňom uplynutia 15 – dňovej lehoty na dobrovoľné plnenie. Čo sa týka zosplatenia úveru, súd považoval za preukázané, že žalobca dodržal postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka, keď žalovaného najprv vyzval na úhradu dlžných splátok s upozornením na možnosť zosplatenia úveru viac ako 15 dní pred uplatnením tohto práva, a až následne úver zosplatnil. Dojednanie o možnosti zosplatenia je v zmluve zakotvené v úvodných ustanoveniach pod názvom „zoznamujeme Vás zvlášť s týmito ustanoveniami úverových podmienok“, kde bola žalovanému jednoduchšou formou objasnená podmienka nachádzajúca sa v úverových podmienkach, a teda že úver môže byť predovšetkým v prípade porušenia zmluvných podmienok zo strany žalovaného zosplatený. Následne v úverových podmienkach v Hlave 6 v § 2 písm. a/ sú podrobnejšie uvedené podmienky predčasného zosplatenia úveru.

33. Sadzba úroku z omeškania bola žalobcom určená v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. – ku dňu omeškania žalovaného s úhradou vo výške 5 % ročne (vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, pričom základná úroková sadzba ECB ku dňu splatnosti dlhu bola vo výške 0,00 %). Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citovanú právnu úpravu tak súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 211,37 Eur predstavujúcej rozdiel medzi poskytnutými finančnými prostriedkami a úhradami, a to spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne z uvedenej sumy od 19.05.2023 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

34. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP na základe pomeru úspechu v konaní tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 13,36 % (žalovaná suma 487,88 Eur, priznaná suma 211,37 Eur, úspech žalobcu 43,32 %, úspech žalovaného 56,68 %, po odpočítaní 56,68 % - 43,32 % = 13,36 %). O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde v Trenčíne, pracovisko Nové Mesto nad Váhom. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).